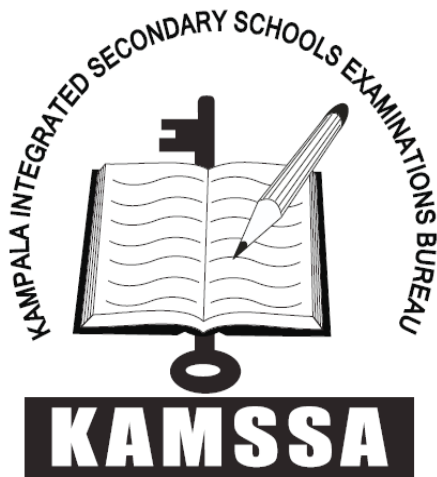

P320/3
FASIHI YA KISWAHILI
KARATASI YA TATU

July/August 2022

SAA 3.

KAMSSA JOINT MOCK EXAMINATIONS

Uganda Advanced Certificate of Education

FASIHI YA
KISWAHILI (RIWAYA)
Karatasi ya Tatu
Saa Tatu.

MAAGIZO KWA WATAHINIWA:

Karatasi hii ina Sehemu: A, B, CH na D.

Mtahiniwa anapaswa kujibu maswali matatu.

Mtahiniwa asichague maswali zaidi ya moja kutoka sehemu moja.

Swali la muktadha ni la lazima.

SEHEMU A

SAID A. MOHAMMED:Utengano

1. Jadili suala la utengano kama linavyojitokeza katika riwaya Utengano. (alama 33)
2. Kwa kutumia riwaya ya utengano eleza wasifu wa wahusika wafuatao:
 - a) Maksuudi . (alama 11)
 - b) Kazija. (alama 11)
 - c) Maimuna. (alama 11)

MOHAMMED .S. MOHAMMED:Kiu

3. a) Ni ipi dhamira ya mwandishi wa riwaya ya Kiu? (alama 17)
- b) Fafanua mafunzo unayoyapata kutokana na riwaya hii. (alama 16)
4. Changanua ujumbe unaotolewa na mwandishi wa riwaya ya Kiu. (alama 33)

SEHEMU B.

K.W WAMITILA:Nguvu ya Sala.

5. “Susan Nzisa ni mfano bora wa kuigwa na vijana wa siku hizi.” Thibitisha ukweli wa kauli hii ukitumia mifano kitabuni. (alama 33)
6. a) Eleza matatizo yanayowakabili wananchi katika riwaya ya Nguvu ya sala. (alama 17)
- b) Jadili tamathali za usemi alizozitumia mwandishi wa riwaya hii kuwasilisha ujumbe wake. (alama 16)

VICENT M. TWEYAMBE:Baraka za Mama.

7. Maudhui ya umaskini katika riwaya hii imepewa nafasi kubwa. Jadili. (alama 33)
8. Jadili wasifu wa wahusika hawa:
 - a) Baraka (alama 11)
 - b) Baguma (alama 11)
 - ch) Madikizela (alama 11)

SEHEMU CH.

KEN WALIBORA:Kufa kuzikana.

9. Soma dondoo ulilopewa kisha ujibu maswali.

Imeandika kwa hati mbovumbovu kama ishara ya kisomo haba cha mwandishi. Mzee Zablon alisoma elimu ya ngumbaru na babangu, lakini hakuwa mweledi sana. Nikaaza kuisoma barua hiyo;

Kuuwawa kikatili kwa muke na wadodo wango wasio wa hattia kumeniattua mooyo. Mie nimewauwa Wakanju wengi vittani. Nilikua mstari wa mbele katika kikosi cha Wakoroshu. Ila sasa nashinndwa kuhimilli majutto ya kumuuwa Ndugu yanngu Sululu, mutu asie hattia. Samaani Sululu.

Zabuon Mapisi.

Baada ya kuisoma barua hiyo ya Mzee Zablon kimya kilichofuatia kilikuwa hakielezeki. Babangu kauliwa na babake rafiki yangu. Baba hayuko tena ulimwengu huu. Babangu mahabubu, dira yangu maishani. Kaponyokwa na fahari ya kuitwa mwandishi aliyechapishiwa kitabu. Nilibanwa na biwi la simanzi. Machozi yakanitoka kapakapa.

“Usilie Akida ,” Tim alijaribu kunituliza. “Sote tumepoteza.”

“ Mama alikufa ajalini,” nilisema baina ya kwikwi za kilio. “Ndugu zangu walionitangulia hata sikuwahi kuwaona. Sasa baba, mboni ya jicho langu jamani.....sina wazazi sina ndugu.....”

“Skiza Akida,” alidakia Tim. “Mimi ni ndugu yako. Ndugu kuliko ndugu.”.

Maswali:

- a) Liweke dondoo hili katika muktadha wake.(alama 08)
- b) Fafanua maudhui zozote tano zinazojitokeza katika dondoo. (alama 10)
- c) Jadili hisia za wahusika ambao wanazungumza(alama 04)
- d) Eleza mbinu za kisanaa alizozitumia mwandishi katika dondoo. (alama 08)
- e) Unajifunza nini kutokana na dondoo hili? (alama 04)

Pindua

NDANDA E. ANTONIO:Uchungu wa Mwaridi.

10. Soma dondoo ulilopewa kisha ujibu maswali.

Pale chini ya zile picha kulikuwa kumeandikwa BREAKING NEWS. Hapo ndipo nilipobaini kuwa Marekani ilikuwa imeshambuliwa. Hii ilikuwa siku ya Septemba 11 mwaka wa 2001. Kulikuwa na hekaheka za wanajiji kurudi makwao. Nilipita karibu na lile jumba la Ufundi nikakumbuka mazungumzo yangu na Matayo usiku uliopita.

Mashambulizi hayo ya Alkaida dhidi ya Marekani yalitawala mazunguzo ya kila mtu. Si katika vituo vya magari, si katika magari, si kwenye vijia vyendavyo kwa walalahoi Kawangware. Mashambulizi hayo kwa muda yalikuwa muhimu hata kwa walalahoi kuliko mahitaji yao ya kimsingi ya chakula na malazi.

Nilipowasili nyumbani nilimkuta matayo tayari ameshawasili. Nilibisha mlango nikaingia. Nilijibwaga kwenye kiti kama gunia lililoangushwa kutoka juu. Nilikuwa nimechoka ghaya ya kuchoka. Njaa ilikuwa yanisokota matumbo kwelikweli! Matayo alikuwa ameshaandaa chai. Mara moja nilichukua kikombe nikamwaga ndani chai nikanywa.

“Sasa ushasikia habari za Osama na Alkaida wako kuwafanyia binadamu wenzake unyama. Ni dhahiri shahiri kuwa ni Osama na majangili wenzake ndio wamefanya lile shambulizi. Alikuwa ameshawaahidi Wamerekani cha mtema kuni. Maelfu ya watu wameaga dunia na wengine wasiohesabika kupata majeraha,” Matayo alinena kwa jazba na hasira.

- a) Liweke dondoo katika muktadha wake. (alama 08)
- b) Jadili maudhui yanayojitokeza katika dondoo ulilopewa. (alama 10)
- c) Onyesha hisia ya wahusika wanaozungumza. (alama 02)
- d) Jadili mbinu za kisanaa zinazojitokeza katika dondoo. (alama 04)
- e) Fafanua athari ya mashambulizi ya Alkaida katika jamii husika. (alama 02)
- f) Jadili mandhari katika dondoo hili. (alama 02)

SEHEMU D.

G.B MASEREKA:Uhasama Kilimani.

11. Uongozi mbaya ni maudhui ya kipekee katika riwaya ya Uhasama kilimani.Jadili.
(alama 33)
12. a) Jadili mbinu za lugha zilizotumiwa katika riwaya ya Uhasama Kilimani. (alama 17)
- b) Fafanua mafunzo yanayodhihirishwa baada ya kuisoma riwaya hii. (alama 16)

WANYENYA WILLY:Jitihada zafua dafu.

13. Jadili mbinu za kisanaa alizozitumia mwandishi wa riwaya ya Jitihada zafua dafu kuwasilisha ujumbe wake kwa wasomaji wake.
(alama 33)
14. Eleza sifa za wahusika wafuatao:
- a) Masombo. (alama 11)
- b) Kusolo. (alama 11)
- ch) Bwana Mjanja. (alama 11)

MWISHO.